

การศึกษาเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้: กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ กิ่งอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาท ปัจจัย สภาพปัญหาและอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนรูปแบบการเสริมสร้างบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา แบ่งออกเป็น กลุ่มคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างและเกาะช้างใต้ จำนวนรวมทั้งสิ้น 25 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่สำคัญ (Key Informants) ซึ่งมีสถานะต่าง ๆ กันในสังคม จำนวนรวม 16 คน ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาการแสดงบทบาททั้ง 4 บทบาท คือ บทบาทด้านการปลูกป่า บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ บทบาทด้านการป้องกันควบคุมทรัพยากรป่าไม้ บทบาทด้านการศึกษาวิจัยและฝึกอบรมทางวิชาการป่าไม้ และบทบาทด้านการส่งเสริมเผยแพร่การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

ผลการศึกษา พบว่า การแสดงบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการแสดงออกด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ การศึกษาและระดับรายได้ ส่วนสภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการแสดงบทบาทด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ คือ ปัญหาการขาดประสิทธิภาพของการจัดสรรการใช้ประโยชน์ที่ดินภายในบริเวณพื้นที่ทำให้มีสภาพปัญหาการบุกรุก แคว้งถาง และทำลายพื้นที่ป่าไม้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว เกษตรกรรม และทำสวน โดยประชาชนในท้องถิ่นเองและกลุ่มนายทุน ซึ่งมีระดับความรุนแรงมาก สมควรต้องเร่งหามาตรการในการแก้ไขอย่างเร่งด่วน รองลงมาคือ ปัญหา

ด้านมาตรการทางด้านกฎหมาย ข้อกำหนด และข้อบังคับของชุมชนไม่เข้มงวดและรัดกุม ตลอดจนมาตรการในการลงโทษไม่รุนแรง และการนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษไม่มีประสิทธิภาพ โดยมีระดับความรุนแรงมาก สมควรต้องเร่งหามาตรการในการแก้ไขอย่างเร่งด่วนเช่นกัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ และข้อเสนอเชิงนโยบาย โดยข้อเสนอเชิงปฏิบัติ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องนำมาตรการควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่เกาะช้างมาบังคับใช้อย่างจริงจัง ส่งเสริมบทบาทในการให้ความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในการศึกษาวิเคราะห์ เกี่ยวกับการกำหนดแนวเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนางค์กรให้เป็นหน่วยงานหลักเพื่อรับผิดชอบในกระบวนการบริหารจัดการและการประสานงานระหว่าง หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน องค์การอิสระ และประชาชนในท้องถิ่น ส่งเสริมแนวทางการจัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism Development) และควรเร่งหารือร่วมกับ กรมป่าไม้ กรมเจ้าท่า และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เกี่ยวกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขึ้นเกาะที่มีความเหมาะสม เพื่อจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งสำหรับการดูแลสภาพแวดล้อมในพื้นที่เกาะช้าง

ส่วนข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง ควรเน้นการพัฒนาโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ มุ่งเน้นสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมการรวมกลุ่มกันประกอบธุรกิจชุมชนที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ของคนในชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดทำระเบียบ กฎเกณฑ์ และระบบการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ ของชุมชนท้องถิ่น และประชาชนทุกกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งแบ่งปันผลประโยชน์อย่างยุติธรรม ควรมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนารูปแบบในการดำเนินงานที่มุ่งเน้นตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และควรมุ่งแสดงบทบาทตามอำนาจหน้าที่ที่ได้บัญญัติไว้ตามกฎหมายให้ครอบคลุมทุกด้าน

ABSTRACT

181380

Title of Thesis	The Roles of Tambon Administrative Organization in Forest Resource Conservation: A Case Study of Tambon Administrative Organization in Kohchang Minor District, Trat Province
Author	Mr. Pat Thephasit
Degree	Master of Science (Environmental Management)
Year	2006

This study was conducted in Kohchang Minor District, Trat Province. The general purpose of this study investigate the roles of Tambon Administrative Organization in forest resource conservation with the following specific objectives i.e. to study the pattern of the roles, the impact factors, the important problems and the obstruction toward and to propose guideline for the suitable pattern of the roles of Tambon Administrative Organization in forest resource conservation. For data collection, the structured interview was used to investigate twenty-five representatives of Tambon Administrative Organization members in Kohchang and the in-depth interview was employed with sixteen peoples of key informants who has different social status in community. The four roles of Tambon Administrative Organization in forest resource conservation were studied involving the roles of afforestation, keeping in good conditions and utilization of the forest resources, the roles of prevention and restriction of the forest resource, the roles of researching and providing training courses about forest resource and the roles of providing public information about forest resource.

The results illustrated that the middle degree of the roles of Tambon Administrative Organization in forest resource conservation was obtained. Education and income levels were the main factors affected Tambon Administrative Organization in forest resource conservation. The important problems were a lack of efficiency for land allocation and a lack of efficiency regulation and measure.

To obtain the suitable pattern of the roles of Tambon Administrative Organization in the study, related Tambon Administrative Organization should work

seriously in land allocation. In addition, commands and measures must be implemented. The role of cooperation and participation in land use bordering specification with related government agencies should be taken into account. Furthermore, Tambon Administrative Organization should be the main organization to responsible for coordinating between governments agencies, private agencies, NGOs and local people in community, supporting the making plan for the sustainable tourism development Moreover, Royal Forest Department, Harbor Department and ministry of Natural Resources and Environment should cooperate in order to set suitably fee collection and to provide fee for the environment protection in Kohchang.

The policies suggested for the both Tambon Administrative Organization are seriously developed that were suggested to follow to sufficiency economy principle, to make the closely community, to support the green business and to change the folkways of community. Tambon Administrative Organization must be the main organization in the measure making and in implementing natural resources utilization of local community. Tambon Administrative Organization should have good governance administrative, developed the role of the responding process in correspond to the real need of publics and should use their authorities perfectly.